

עץ הדעת

עץ הדעת

שי עיד אלוני, גיא גולדשטיין, מירב הימן, שגית זלוף נמיר,
אייל לנדסמן, רות מישלי, שחר מרקוס, זיו קורן, דרור קרטה,
קרן שפילשר, אדם שר, רונן רז, ערן רשף, Zero Cents
.....

אוצרים: אורה קראוס, ד"ר גיא מורג צפלביץ'

קציצות ברוטב חמצמץ (הקציצות הטובות בעולם)

מתכון של חיים כהן

לקציצות:

חצי קילו אונטריב טחון גס (פעם אחת)
בצל בינוני קצוץ דק
תפוח אדמה אחד מבושל במים ומעוך במזלג
עלים קצוצים של צרור פטרוזיליה
ביצה
3/4 כוס פירורי לחם
כף שמן זית
מלח ופלפל

לרוטב:

בצל בינוני קצוץ
5 שיני שום קצוצות
עלים קצוצים של צרור פטרוזיליה
עלים קצוצים של סלרי עלים אחד (אמריקאי או כרפס)
עלים קצוצים של חצי תריסר ענפי נענע
לימון אחד על קליפתו חתוך לקוביות
מיץ מסונן של לימון נוסף
רבע כפית כורכום
חצי ליטר ציר עוף (אם אין, אז מים)
שמן זית
מלח ופלפל

אופן ההכנה:

1. מערבבים בקערה את מרכיבי הקציצות. לשם היטב. מכסים בניילון נצמד ומעבירים למקרר לשעתיים לפחות. אחרי הצינון הראוי, מוציאים מהמקרר ובידיים רטובות צרים קציצות קטנות (או כדורים בגודל פינג-פונג), שאותן מניחים על מגש מרוח בשמן זית.
2. בינתיים מכינים את הרוטב. יוצקים לסיר בינוני שטוח שלוש כפות שמן זית ומטגנים בו את הבצל עד לשקיפות. מוסיפים את השום ומערבבים. מטגנים כדקה ומוסיפים את כל העלים הירוקים הקצוצים. מערבבים. מתבלים במלח ופלפל. מוסיפים את הלימון ומיץ הלימון ומערבבים. מוסיפים מעט כורכום (אופציונלי. אפשר בהחלט לוותר). מערבבים ומוסיפים את הציר או את המים. מביאים לרתיחה.

3. בעדינות רבה מכניסים לרוטב את הקציצות. מביאים שוב לרתיחה. מנמיכים את האש ומבשלים 20 דקות בסיר מכוסה. מדי פעם מטלטלים את הסיר בעדינות כדי שהקציצות יתרווחו ברוטב באופן שווה.
4. למותר לציין כי הליווי המושלם יהיה אורז לבן פשוט.

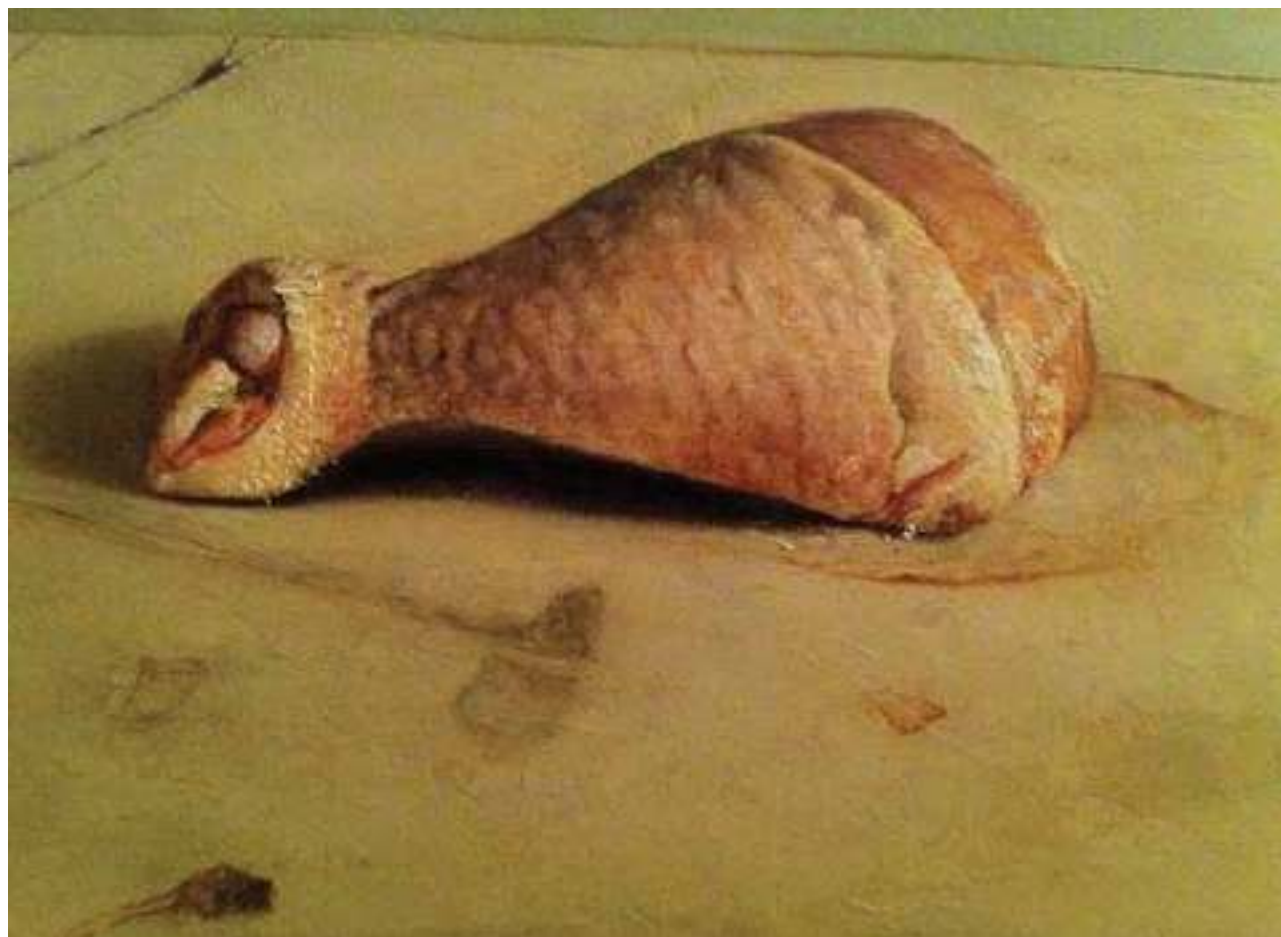
בסוף הפסל עומדת קציצה

ד"ר גיא מורג צפלבין

אני אוהב אוכל ואת הזיכרונות שנלווים אליו: הענבים הראשונים שטעמתי, הפולקע של סבתא לובה, השניצל של אימא, הקוֹבָה של פרידה והסאלוף של חמאמה. אני אוהב לאכול, לאתר מתכונים טובים ולצאת למסעות של קניות וגילויים בעקבותיהם. אני אוהב לשוב למטבח עם המציאות ועם החומרים שאספתי. אני אוהב למיין, לשטוף, לייבש, לקצוץ, לתבל, לחלוט, לערבב, לכדרר ולטגן. ואני אוהב שכל זה נגמר בקערה של הקוֹבָה.

לאמנות ולאוכל יש היסטוריה משותפת רבת-שנים. הם כרוכים זה בזה מראשית התרבות האנושית, כשם שהממד הרוחני והממד הגשמי היו כרוכים יחדיו מאז ומעולם. הם קשורים הדוקות כמו התשוקה לחיים והחרדה מן המוות, כמו העירום וידיעתו. הדימויים הראשונים שהופיעו ביצירותיו של האדם נקשרו לדברים הנכנסים אל הגוף או יוצאים ממנו - המזון שיש להשיג והצאצאים שיש להוליד. האדם, שהכיר בחוסר השליטה על גורלו, באפשרויות הרעב והבדידות ובקץ הבלתי נמנע הנגזר עליו, החל לבקש כבר בימי קדם סיוע תמידי מן האלים ומכוחות הטבע בהגשת הצרכים הבסיסיים ביותר של הגוף. סצנות הצייד שצוירו ונחרתו על קירות המערות הקדמוניות ופסלי הפריון שנמצאו בחפירות באתרים פרהיסטוריים מעידים, ככל הנראה, על הניסיונות האנושיים הראשונים להשיג מעט שליטה על המוות. הירוגליפים שנחשפו בתוך הפירמידות במצרים מצביעים על כך שהמצרים הקדמוניים האמינו כי יש לעטר במזון את קברי מתיהם כדי שיוכלו לצעוד לעולם הבא עם צידה לדרך. במקום שבו הנשמה אינה נזקקת לגוף, דימוי של אוכל יספיק כדי לעשות את העבודה. לאמנות היה תפקיד ממשי כסוכן בעולמם הנצחי של האלים. האוכל, כמצרך המבוקש ביותר, היה הסחורה שניצבה תמיד במרכז המשא ומתן. המזון, סמל לצרכיו ולקיומו הזמני של הגוף על פני האדמה, תמיד שימש מרכיב עיקרי בתקשורת שבין הארצי ובין הנשגב. כך, למשל, בהקשר התנכי, ניתן לציין את פרי עץ הדעת בעולמם של אדם וחווה, את מנחותיהם של קין והבל ואת הקורבן בבית המקדש. היהודים צמים כדי שיימחלו חטאיהם, אוכלים ראש של דג כדי שלא יהיו לזנב ורצים הביתה לאכול מיד אחרי לוויית

המת. הנוצרים אוכלים מ"בשרו" של ישו כדי להזין את נשמותיהם. תביעת האוכל אינה כרוכה תמיד ברעב אלא בכפייתיותו של הצינוי הטקסי, הרוחני. היכן שקיימת חרדה ישנו אוכל. כאשר שלומה של הרוח מאוים, הגוף מבקש לאכול. ככל שהתפתחה התודעה התרבותית, כך הלכו דימויו של האוכל והפכו סמליים יותר ויותר. אנו למדים על ההיסטוריה התרבותית של האדם באמצעות ייצוגיו הנצחיים של המזון המתכלה. כדוגמה בולטת, ניתן לציין את ציורי הטבע הדומם ההולנדיים מן המאה השש-עשרה, שהטעינו את המזון במשמעויות סמליות. התודעה הרפלקסיבית המתפתחת של האמנות ייחסה לאוכל מגוון מובנים, במניפה רחבה של ייצוגים. זמניותו של הגוף, העוני והשפע, התמימות והחטא, המיניות וההתחסדות, הצניעות והגרגרות - כל אלו התגלמו בהופעות שונות של מזון, על הקשריו המגוונים. באמנות הפלסטית, בספרות ובקולנוע קשה למצוא נושא שתפקודיו המטפוריים שופעים ומגוונים יותר מאלו של האוכל, פרט לגוף האדם עצמו. ואולם, בתחילת המאה העשרים חל שינוי משמעותי. דומה כי האמנות הפלסטית נכנסה לצום. יחד עם ייצוגי הגוף, האוכל כמעט נעלם ממפת הציור והפיסול. האמנים ביקשו לזקק את הייצוגים מן הממד האשלייתי ולחדול מלעסוק ב"חומרי". האמנות, תחילה באירופה ואחר גם בארצות הברית, החלה בחיפוש אחר האידיאה, אחר המוחלט הרוחני, האינטלקטואלי. האמן לא נזקק עוד להתבוננות בטבע או בתרבות כדי ליצור ולעתים אף התכחש להם. "אני הטבע", אמר ג'קסון פולוק בשנות החמישים, בעודו מגיר צבע על הבד הפרוש למרגלותיו על הרצפה. ב-1958 נסוג מארק רותקו מהיענותו להזמנה היוקרתית של האדריכל פיליפ

ג'ונסון לצייר עבור קירות מסעדת "ארבע העונות" בניו יורק, מפני שלא יכול היה לסבול את הרעיון שעשירי העיר ישיעו את גרגרנותם למרגלות ציוריו המופשטים. ואולם, החיפוש אחר המוחלט באמצעות החומר - בדיוק כמו ניסיונו של החי לגבור על גורל מותו - הרי נדון מראש לכישלון. דומה כי יחד עם האמנות הבין האדם במחצית השנייה של המאה העשרים כי לא ניתן באמת להפריד בין הרוח והחומר, בין האינטלקט והיצר, בין הנשגב והגופני. האמנות המופשטת, כאשר הגיעה לשיאה, הובילה את המודרניזם למותו הבלתי נמנע. סימני בצבון של חזרה אל הדימוי החלו להופיע. לצד דימויי הגוף, המזון נמנה עם הדימויים הראשונים שהתנחלו באמנות - תחילה ביצירותיהם של אמני הפופ, שביקשו להשיב את האמנות אל החילוני והיומיומי, ואף להקציץ אל המסחרי והצרכני, ה"בזויים" מבחינה רוחנית. בהמשך אמני הגוף והמיצג של שנות השבעים הפכו את הגוף לזירה הראשית של ההתחוללות האמנותית. הגוף, על החומרים שהוא בולע ופולט, היה עבורם לכלי האמנותי המרכזי - לצינור שבאמצעותו האמן יוצר קשר עם קהלו. המזון, ההפרשות והגוף המתנווץ ביניהם החלו לשמש מטפורה לתהליך

האמנותי עצמו, לכלכלת הייצור והיצירה ולזיקה המורכבת שבין החומר, התודעה והרוח. העבודות שנבחרו לתערוכה זו מייצגות היבטים שונים בשלב הנוכחי באבולוציה של ייצוגי המזון באמנות החזותית. נדרשת כמובן פרספקטיבה היסטורית שתאפשר להגדיר מגמות תרבותיות מובהקות. בשלב זה ניתן לומר שהאמנות העכשווית מאופיינת בבלייל של התייחסויות לגוף ולחומרים הקשורים בו. בין שהיא מקבלת את עובדת כיליונו של הגוף ובין שהיא מסוכסכת עמה, האמנות העכשווית מציעה מגוון רחב של גישות ושל תהיות על מהותה שלה עצמה, כסוכנת של הנצח או כשגרירה של המוות בעולמם של החיים. ברוח רצינית או פארודית, חומלת או אכזרית, לא אחת האמנות עושה זאת באמצעות שימושים שונים באוכל ובייצוגיו. האמן העכשווי אוכל ומחרבן, מקיא ובולע, מבשל ושוּרף. מהיותו נושא לייצוג בלבד הופך המזון לעתים למדיום של האמנות עצמה, ולא אחת האמן מוצא עצמו תר אחר חומרים לפיסול בשוק האוכל. התחומים מתערבבים זה בזה, ואף גבול אינו מוגדר עוד בהירות - אין זה ברור מתי נגמר האמן ומתחיל הפסל ומתי נגמר הפסל ומתחילה הקציצה.

ערן רשף, שוק, שמן על עץ, אוסף גלריה מיצג, תל אביב

סלט תותים ופטרוזיליה

מתכון של ארז קומרובסקי

המרכיבים:

- 15-20 תותים קטנים, שטופים וחצויים לאורכם
- 1 צרור עלי פטרוזיליה, מופרדים
- 1 כוס שקדים קלויים
- 2-3 גבעולי טרגון טריים מופרדים לעלעלים

לרוטב:

- 2 לימונים בשלים
- 1/3 כוס שמן זית עדין
- 1/2 פלפל ירוק חריף, ללא גרעינים קצוץ דק
- 2 פילה אנשובי, קצוצים דק
- מלח ופלפל לבן גרוס, לפי הטעם

אופן ההכנה:

מערבבים את כל מרכיבי הסלט עם הרוטב. מגישים מיד.

עבודותיו של **שי עיד אלוני**, "חזיונות", מתחקות אחר האסתטיקה של מסיכות העץ השבטיות שתיירים מערביים נוהגים להביא כמזכרות לאחר ביקור באפריקה. אלא שמסכותיו של אלוני חושפות את פניה המכוערים של ההתפעמות המערבית מהאובייקט האקזוטי, ואולי אף מהאובייקט האמנותי בכלל. מן הפסלים אמנם נעדר ייצוג ישיר של מזון, אך דווקא בהיעדרו הוא נוכח בעוצמה חזקה יותר וגרגרנית. בתערוכה זו מוצגת מסיכת עץ של דמות שמנה וגרוטסקית, חורצת לשון כשרויה ברעב מתמיד. הלשון, המשתלחת מן הלוע בתאוה ובלעג, נדמית למדף הדורש שיניחו עליו מנחה. זהו מעין אליל מפוטם או אדם אוכל-כול, המבקש לבלוע לתוכו את כל הנקרה בדרכו. הקישוט האקזוטי לקיר כמו שולח אצבע מאשימה לאלה המתהדרים בו, כתמונתו של דוריאן גריי בספרו של אוסקר ווילד, המתכערת ככל שמושאה האנושי מידרדר לעומק חטאיו.

גיא גולדשטיין, בעבודתו "לחם שחור-לבן", מציג פרוסות של מרצפות שומשום חתוכות בצורת פרוסות חלה של שבת. הן מעוררות דיון על יחסי תרבות ומקום, על מעמד חברתי, ועל מתח הנוצר בשיווי משקל רעוע. מהי הפרוסה ומהו הממרח - הבטון בצד האחורי או "הסומסום" בצד הקדמי? מה בין הלחם השחור לבין הלחם הלבן? לשאלות אלו יש כמובן השלכות

עבודתו של **גיא גולדשטיין** מרמזת על היחס שבין המוצר "לחם", כיחידת מזון אנושי, לבין יחידת ה"בית" הקטנה והבסיסית ביותר, המרצפת. בעבודה "תותים" של **מירב היימן** נגלה רגע של קתרזיס, הנע בין משחק ילדתי עם אוכל לבין סיטואציה ארוטית. בעבודתה, שהיא בגדר דיוקן עצמי, מנענעת האמנית קערת תותים, עד שאלו ניתזים לעבר פניה ומסתירים אותם לחלוטין. לא אחת היווה התות בתרבות המערבית סמל למיניות ולתאוה, לעתים על הגבול המתוח שבין תמימות לבין ארוטיקה. התותים מסתירים את פני האמנית, באופן העשוי לאזכר את התפוח המסתיר את פני הדמות בציורו הנודע של מגריט "בן האדם" (1964). לנוכח הפנים המוסתרים, תשומת לבנו מופנית גם לעבר חלקיו האחרים של התצלום: אל המטבח הישראלי ששלוותו הממושמת הופרה לפתע. האמנית, שאינה מזוהה בפניה ושערותיה וחצאיתה מתנפנפים בהתרסה, היא כעת כל-אישה, הקופצת ומשפריצה את עצמה ואת התותים כנגד כוח המשיכה, אך גם כנגד כוחה המממטר של התרבות.

בעבודה "קִיבָּה" של **שגית זלוף-נמיר** מונחות במעגל, על מפית קרוֹשָׁה לבנה, הקציצות מבית אימא. ללא תיווך בינו לבין המפית הנקייה, מותיר מעגל הקציצות המושלם את סימניו על המשטח,

שאריות מזון בשוק הכרמל. באחד מהם נראית ילדה אסייתית צעירה, בת לעובדים זרים, הניצבת במרכז הפריים ודולה תפוח אדמה מהארגז. הצלם ניצב מנגד, ודומה כי הילדה אינה מודעת לנוכחותו. תצלום נוסף מציג קבוצת אנשים המחטטים בסביבתו של דוכן תפוחי אדמה, כעדת נשרים המתקבצת סביב פגרי. הטראגדיה המגולמת בתצלום גוברת לנוכח ההבנה כי אין קשר בין בני האדם המוצגים בו, וכי הם למעשה מתחרים ביניהם על שאריות האוכל המוצלחות, אי-שם בתחתית שרשרת המזון של החברה בישראל.

בעבודה "קדושה" של האמן **דרור קרטה** מתערבבים יחד החילוני והמקודש, היומיומי והנשגב, באופן המאחה אותם לכדי דבר מה אחר וחדש, כיציר כלאיים המנסח מחדש ניגודים דיאלקטיים אלו. הפסל מורכב מקופסת סרדינים שעליה מוצבים שני חיילי צעצוע, ועל גביהם מודבקות כנפיים המשוות להם מראה של מלאכים. המְחַבֵּר הבלתי אפשרי הזה מצופה כולו בזהב, וכך הופך למעין אובייקט של קדושה - כמעין פרשנות עכשווית על ארון הברית שעליו נישאים הכרובים, הפונים זה אל זה ושומרים על קדושתו. ואולם, כאן אותם כרובים-שומרים מכוונים את נשקם האחד כלפי השני, מאיימים ומאוימים, קפואים לעד במאזן האימה של הקונפליקט השורר ביניהם.

בחובן את מותן שלהן, וכך משמשות מטפורה מושלמת לגוף האנושי. באופיין הפארודי הן מעלות שאלות נוקבות בדבר מהותה של התרבות הפופולרית הישראלית, הרוויה בייצוגים של כוח ומיליטריזם. בעבודה המוצגת בתערוכה זו משלי אופה אוזני אדם גדולות ממדים עם עגילי בשר וחלקי עצמות. באופן זה היא מפגישה את חוויית האימפוטנציה וחוסר התכלית של פעולת הכרסום והבליסה עם כיליונו הבלתי נמנע של הגוף.

הדמויות שמצייר אמן הרחוב **זירו סנטס** מציגות לראווה את מלתעותיהן ונדמות תמיד כרעבות למשהו, בדומה לדמות בעבודתו של שי עיד-אלוני. בעבודה המוצגת כאן נראית דמות בעלת שלושה ראשים, מעין קרברוס¹, האוחז בשתי ידיו בקופסאות שימורים ומקבץ תרומות הנופלות ממעל. עיגול שחור ומקורנן המצויר מאחורי אחד הראשים של המפלצת מרמז אולי על נשגבותה ומטשטש את הגבול החוצץ בין הקדוש והקבצן, בין האלוהי והמפלצתי, בין הרחוני המוגבה מן הארץ וזה המוטל עליה בנפסדתו.

צלם העיתונות **זיו קורן** מתעד באופן יומיומי את החיים בישראל ורואה בתפקידו שליחות שנועדה לחשוף את פניה המודחקים של החברה הישראלית. שני התצלומים המוצגים כאן, המהווים חלק מהסדרה "עוני בישראל", מציגים בני אדם התרים אחר

זיו קורן, מתוך הסדרה "עוני בישראל", צילום דיגיטלי, 2010, באדיבות האמן

שחר מרקוס, בעבודת הווידאו "סביח", מתועד בזמן הכנה של סביח גדול ממדים, המונח לפניו על הרצפה כמו בד ציור. בווריאציה פארודית על התיעוד הטלוויזיוני של הצייר ג'קסון פולוק המבצע "ציור פעולה", מרקוס רוכן מעל מאכל הרחוב הישראלי ומתיז רטבים על פני פיתה ענקית. בדומה לאמן האמריקאי פול מקארתי, הופך מרקוס את חומרי המזון לשחקנים בפרפורמנס הטקסי שלו. הוא מנסח אמירה לגלגנית, המערערת על רצינותה העצמית של האמנות המודרנית ועל מעמד האמן כדמות מיתית או כמנהיג רוחני. הסביח המפלצתי, הניצב כבד ציור אקספרסיבי, מבטא יחס אירוני כלפי ההיסטוריה של האמנות וכן מעלה שאלות נוקבות באשר להבחנה בין האמנות הבינלאומית, ההיסטורית, לבין זו המקומית, הפרובינציאלית.

רוית משלי עושה שימוש בחומרי מזון כמרכיב פיזי ביצירתה, ואלו משמשים אותה כחומרים פיסוליים לכל דבר. דומה כי דבר אינו נחשב כפסול לשימוש ביצירתה, והיא לוקחת מכל הבא ליד. מבחינתה, בכל חומר טמון הפוטנציאל להפוך לאמנות, וכל בדיחה היא בגדר פתח לרצינות מרה. נצחיותו של האובייקט האמנותי אינו מעניין את משלי, ורוב עבודותיה עשויות חומרים מתכלים כאלה או אחרים. בהומור ובהשלמה, עבודותיה טומנות

כאילו היה זה גוף מדמם על מזבח טקסי. היעדרה של הצלחת, שאנו נוהגים להשתמש בה כדי לשמור את ניקיון האוכל מפני לכלוכו של המשטח, חושף את גופניותו של הבשר, את מקורותיו המדממים ואת ה"לכלוך" הטמון בו עצמו. מעגל הקונֶה החשוף, המונח כזר פרחים עגול על קבר, הופך את המזון על קרבינו; הוא אינו מייצג עוד את האכילה כמימוש המשכיותם של החיים אלא מבשר את הכיליון, המחלחל באדישות אל המשטח.

בעבודה "אישה עם עגבניות" של **אייל לנדסמן** שוב מופיע האוכל כמטפורה לגוף או כסימן המרמז על כיליונו. האישה הניצבת מאחורי השולחן, לבושה בגדים לבנים ועטופה בתאורה דרמטית, מעלה על הדעת את הציור ההולנדי מן המאה השבע-עשרה, דוגמת יצירותיהם של ורמר ורמברנדט. שלא כדמותה של מירב היימן בעבודתה, אנו מביטים בדמותו הנשית של לנדסמן מלמעלה, מעמדת שליטה. כאשר ידיה אוחזות בקצה השולחן והמאכלת מונחת לפתחנו, היא מתפקדת כקורבן של עדשת המצלמה - כיצחק במעמד העקידה, בעודו ממתין בחוסר ודאות למה שעתיד לקרות ברגע הבא. בינינו לבין הדמות מונחות העגבניות האדומות על השולחן, אוצרות בחובן את המתח האדיר של הסיטואציה, מציעות עצמן כפדיון עבור מבטנו הדורש את מנחתו.

זיו קורן, מתוך הסדרה "עוני בישראל", צילום דיגיטלי, 2010, באדיבות האמן

הקולקטיבי. כמו תרנגולי ההודו המתים של גויה, או האברים הכרותים בצירייו של תאודור ז'ריקו, שוכב כאן פריט המזון הזה כגדם מת ומיותם, בעודו ממתין להיאכל או להירקב לאטו - מצרך יקר ועלוב שכמותו, מושך ודוחה בו-זמנית. בסדרה "אני והפה הגדול שלי" של **קרן שפילשר** מופיע דימוי של פה, הנראה חסום בסורגים. אין נכנס ואין יוצא. שפילשר מבקשת להתמודד עם "הפה הגדול שלה", להעבירו למקום אחר, להדירו. הפה הלועס והמפספט, המפתה והמעצבן, מופיע בעבודות אלו כגיבור בעל חיים משל עצמו, כזה שהאמנית אינה מצליחה לשלוט בו או לרסן את דחפיו אלא אם תחסום אותו לחלוטין. בתערוכתו "אבק כוכבים" בחר **אדם שר** לצייר את חבריו לסצנת האמנות. בצירוף המוצג בתערוכה זו מופיע חברו, האמן יובל כספי, כשהוא יושב על הרצפה בישיבה "מזרחית" ואוכל פיתה עם שווארמה. פיו עדיין גדוש בנגיסה שזה עתה לקח. הרחק מן הפאר של הפתיחות הנוצצות והקוקטיילים היוקרתיים, ובניגוד למעמדו ה"רוחני", מוצג כאן האמן כפועל קשה יום הנח לרגע מעבודתו. הקשר בין צרכיו הגופניים של הגוף ובין האמנות ה"נעלה" הוא בגדר קשר בל-יינתק. שר מעמיד כאן את אחד הרגעים האנושיים המשותפים לכולנו - גבירים ואביונים כאחד.

עגלת הסופרמרקט המפוסלת בעור של **רונן רוז**, "3/4 פרה, 1/4 חזיר", תלויה בחלל בעודה מרוקנת ממצרכים ומתועלת, כגוף שנפח את נשמתו. בדומה לפסליו הרכים של קלאס אולדנבורג או לכיורים וללולי התינוקות של רוברט גובר, העגלה של רוז מציגה בעיקר את התכולה הנעדרת ממנה. היא נדמית לשארית טראגי-קומית של אירוע טראומטי, משהו בין "אפוקליפסה עכשיו" לבין סרטי "Road Runner" המצוירים. בהומור מתובל ברצינות תהומית, או שמא ברצינות המתובלת בהומור, מנסחת עגלת העור אמירה נוקבת על תרבות הצריכה המערבית ועל הסכנות הרובצות לפתחה.

בציור "שוק" מתאר ערן רשף, בדיוק ריאליסטי רב, את חלק השוק של התרנגולת המכונה "פולקע", בעודו מונח על משטח חום שעליו ניכרים כתמים ועקבות מזון.

רשף הוא אחד ממייצגיה המובהקים של אסכולת הציור הריאליסטי העכשווי בישראל. בציור הטבע הדומם המוצג בתערוכה הוא מטפל במרכיב המזון המייצג אולי באופן המובהק ביותר את התפריט המזרח-אירופי. הפולקע ניצב במרכז הקומפוזיציה, מוטל על המשטח נטוש וערירי, מנקז אליו את כל תחושות הגלותיות והזרות המאפיינות את זיכרונו

1. קרברוס (Cerberus), הוא כלב הצייד והשמירה של אל השאול היווני האדס. בדרך כלל תואר ככלב מפלצתי בעל שלושה ראשים.

7. "אפוקליפסה עכשיו", בבימויו של פרנסיס פורד קופולה מ-1979.

8. "Road Runner" הייתה סדרת סרטים מצוירים מבית האחים וורנר, שבה כיכבו זאב ערבות וציפור מסוג "קוקייה רצינית". הסדרה הציגה את המרדפים האינסופיים של הזאב אחר הציפור, ואת האופנים הקומיים המגוונים שבהם נהג האחרון להכשיל את רודפו.

סביח

מתכון של איל מנחם מ"סביח ופלאפל הזקנים" (מוריה, חיפה)

המרכיבים:

חציל בלאדי (חציל אדמה/ שטח פתוח)

ביצה קשה (ביצת חמין/ ביצה חומה)

תפוח אדמה מבושל במים עם הקליפה כ-5 שעות עד לגוון כהה

חומוס (אפשרי)

טחינה

עמבה

חריף (אפשרי)

פטרוזיליה

עגבנייה

בצל קצוץ דק לרצועות מתובל בסומאק

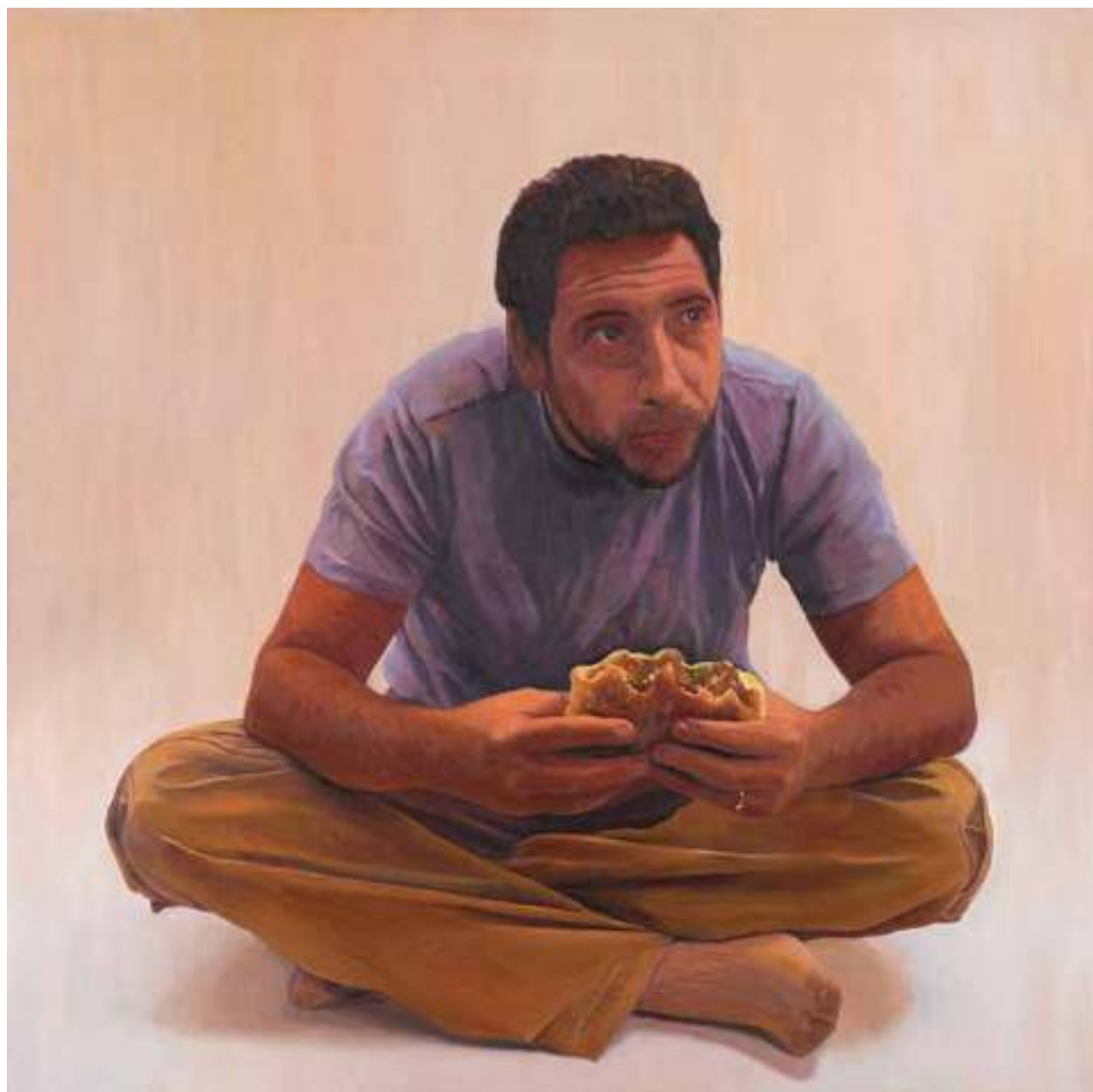
מלח ופלפל

פיתה

אופן ההכנה:

1. קולפים את החצילים וחותכים פרוסות לאורך, בעובי ס"מ אחד. ממליחים משני הצדדים ומניחים לשעה-שעתיים במסננת. שוטפים את החצילים במים ומייבשים על מגבת נקייה. מטגנים את החצילים בשמן עמוק עד לגוון זהוב כהה משני הצדדים. מוציאים ומניחים על נייר סופג. פותחים פיתה ומורחים לפי הטעם חומוס, טחינה, חריף ועמבה.
2. מניחים את החצילים ומעליהם מועכים את תפוח האדמה והביצה. מתבלים במלח ובפלפל ומוסיפים עגבנייה קצוצה. קוצצים בצל ומוסיפים סומאק. מוסיפים לפיתה פטרוזיליה. ניתן גם להוסיף לפי הטעם מלפפון חמוץ וסלט ירקות. יוצקים טחינה ועמבה לפי הטעם ואוכלים מיד.

שחר מרקוס, סביח, וידאו, 2006, באדיבות האמן וגלריה ברוורמן (צילום: נתן דביר)

אדם שר, יובל, שמן על בד, 2009, באדיבות האמן

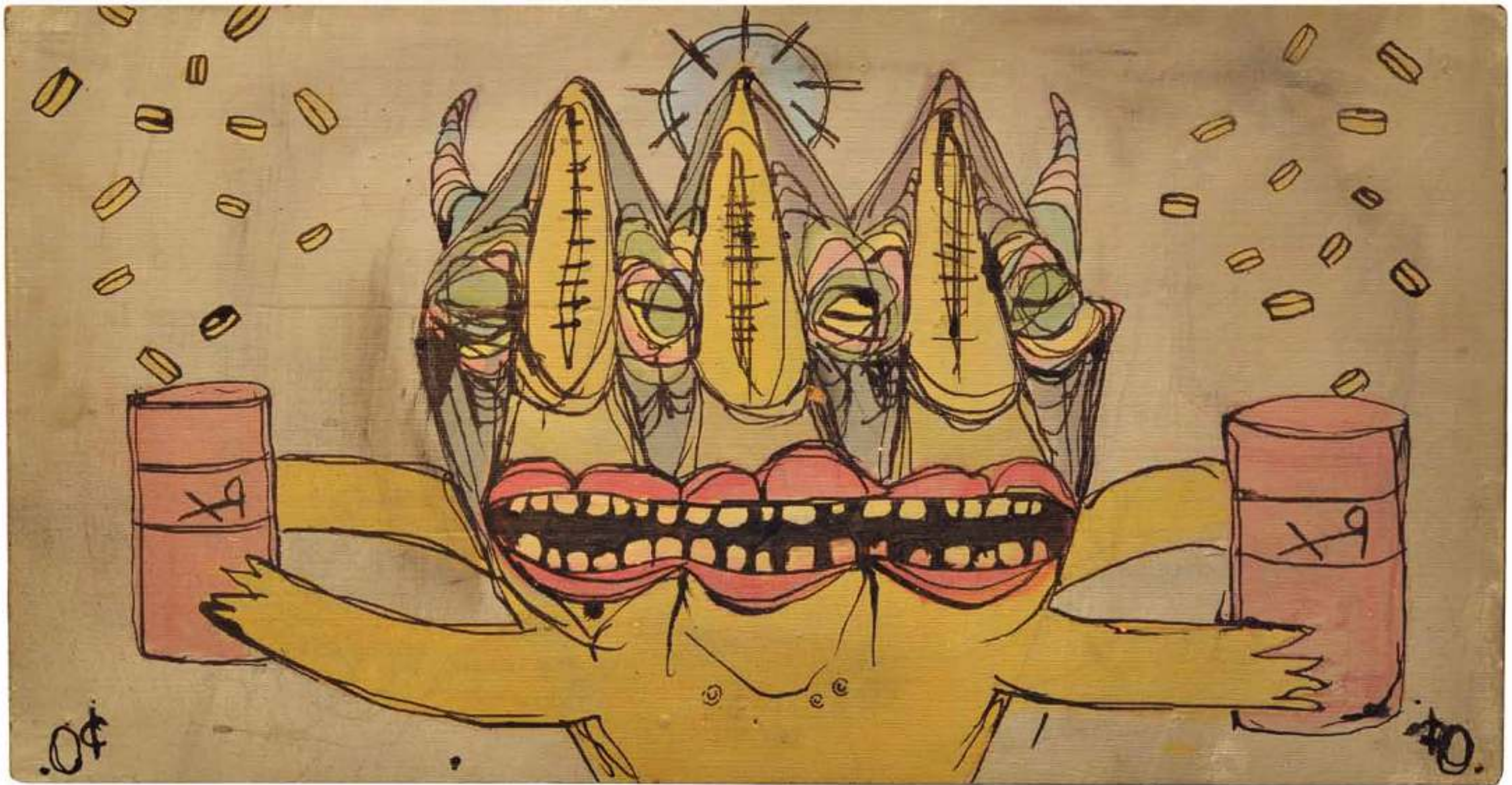
רוית מישלי, אזניים, בצק וברזל, 2011, באדיבות האמנית וגלריה טבי

למעלה: דרור קרטה, "קדושה", פליז וקופסת סרדינים בצפוי זהב, 2009, באדיבות האמן וגלריה פלורנטין 45

מימין: רונן רז, 3/4 פרה 1/4 חזיר, עור, 2010, באדיבות האמן

Zero Cents, ללא כותרת, שמן על בד, 2008, באדיבות גלריה פלורנטיין 45

קרן שפילשר, "אני והפה הגדול שלי", טכניקה מעורבת על קרטון, 2003, באדיבות האמנית (צילום: דבי מורג)

 הגלריה העירונית לאמנות
מרכז התרבות עש.מ. סמילנסקי, רחובות

עריכה לשונית: ירון דוד
עיצוב והפקה: דן שחם עיצוב גרפי www.danshaham.com
אוצרת ומנהלת הגלריה: אורה קראוס artora@rehovot.muni.il
נדפס בע.ר. הדפסות, דצמבר 2011
תודה לקרן שלי, לדבי מורג, לגיונתן מורג ולגילת נדיבי.

עיריית רחובות | החברה העירונית לתרבות ספורט ונופש | בתמיכת משרד התרבות והספורט